

61.

**A BUDAPESTI FERENC JÓZSEF
ORSZÁGOS
RABBIKÉPZŐ-INTÉZET**

ÈRTE S Í T Ő J E

AZ 1937/38. TANÉVRŐL

BUDAPEST, 1938.

**KIADJA AZ INTÉZET IGAZGATÓSÁGA
VII. RÖKK Szilárd-utca 26. Telefon 145-347**

61.

**A BUDAPESTI FERENCZ JÓZSEF
ORSZÁGOS
RABBIKÉPZŐ-INTÉZET**

ÉRTESÍTŐJE

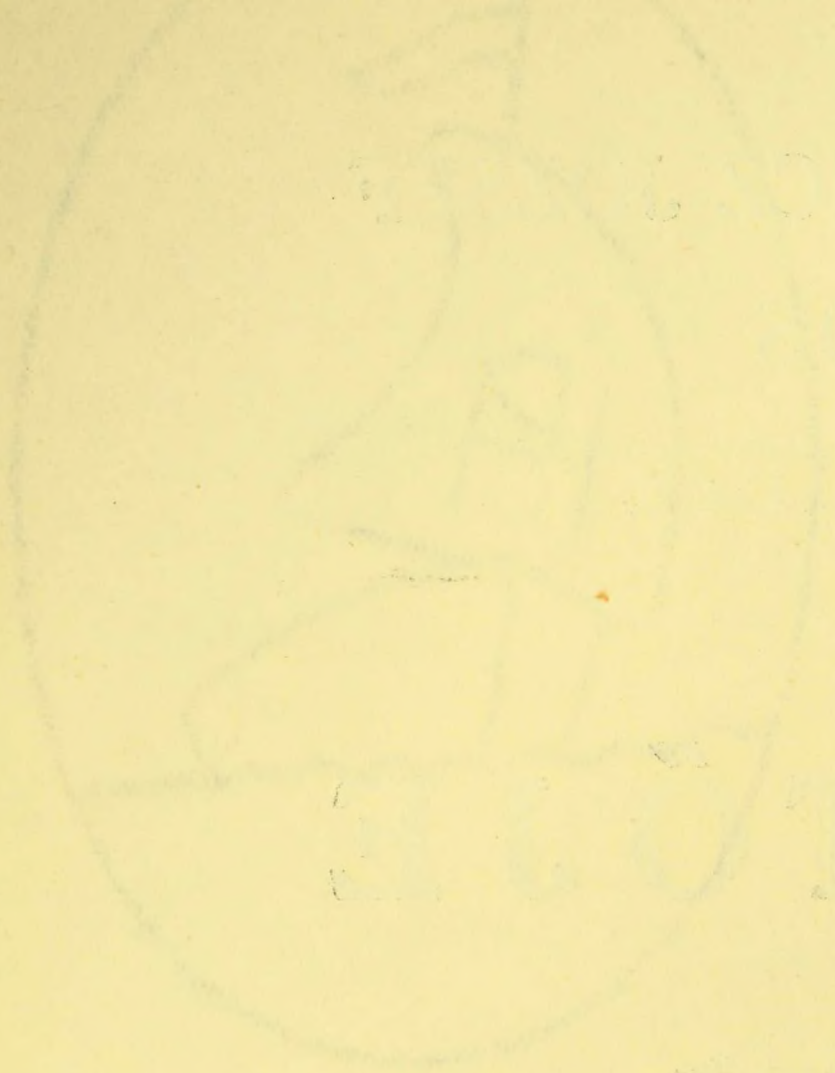
AZ 1937/38. TANÉVRŐL

AH726

BUDAPEST, 1938.

KIADJA AZ INTÉZET IGAZGATÓSÁGA
VIII. Röck Szilárd-utca 26. Telefon 145-347

OR - ZS E
Könyvtára

Neuwald Illés Utódai könyvnyomda, Budapest, Üllői-ut 48.

Iskolánk multja.

A magyar országgyűlés alsó táblája már 1844 szeptember 27-én elhatározta egy központi rabbiképző intézet felállítását.* E határozathoz a főrendek is hozzájárultak. A szabadságharc leverése után Haynau a magyar zsidókra a szabadságharcban való részvételükért 2,300.000 forintnyi hadisarcot vetett ki. E hadisarcot 1850-ben I. Ferenc József elengedte ugyan, de kötelezte a magyar zsidókat, hogy 1 millió forintot fizessenek egy alapra. Ennek az alapnak az volt a rendeltetése, hogy belőle a magyarországi zsidó iskolaügyet rendezzék.** A király öfelsége 1873-ban elrendelte, hogy az alapból országos rabbiképző intézetet állítsanak fel. Az épület Kolbenheyer építész tervei szerint a Rökk Szilárd-ucca és Bérkocsis-ucca sarkán lévő telken 1877-ben elkészült. Az ünnepélyes megnyitás október hó 4-én Tisza Kálmán miniszterelnöknek, Trefort Ágoston miniszternek, a főrendiház és képviselőház elnökének, a hazai és külföldi teológiai főiskolák képviselőinek jelenlétében történt. Ugyanez év november 15-én I. Ferenc József király a már működésben lévő iskolát látogatásával tüntette ki.

Az első évben az alsó tanfolyamnak I. és II. osztálya (25 tanulóval) és a felső tanfolyam I. évfolyama nyílt meg (6 hallgatóval). Azóta az iskola 1919 májusáig megszakítás nélkül működött. A tanácsköztársaság idején az akkori népbiztosság az iskolát megszüntette. Minthogy azonban a tanácsköztársaság még az év augusztusában megszűnt, szeptemberben újra folytathatta az iskola működését.

Az intézet elszéledt növendékei teljes bizonytalanságban voltak az intézet jövőjét illetőleg. Jelentékeny részük megszállt területről való volt és így 1919 szeptemberében mindössze 21 tanuló és 5 hallgató iratkozott be. Azóta, amint a benépesülést mutató táblázatból kitűnik, a növendékek száma állandóan emelkedett és az utóbbi években átlag 55 tanuló és 40 hallgató látogatta az intézetet.

Az intézet eddigi vezetői, illetve igazgatói: Bloch Mózes (1877—1907), Dr. Bacher Vilmos (1907—1913), Dr. Blau Lajos (1913—1931) és Dr. Guttmann Mihály (1933—).

* 1833—44. m. országgyűlések Irásai. IV. kötet 302. s. a.

** Ezt az »Orsz. izr. iskolalap«-ot a Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. minisztérium kezeli.

Volt tanárai: Ábrahámsohn Manó, Balogh Ármin, Dr. Bánóczi József, Dr. Barta Mór, Bein Károly, Dr. Blau Lajos, Dr. Bloch Henrik, Bloch Mózes, Brill S. Lőw, Dr. Déri Zsigmond, Dückstein Zoltán, Deutsch Henrik, Endrei Gerson, Dr. Edelstein Bertalan, Feldmann Mózes, Dr. Fodor Henrik, Friedmann Bernát, Dr. Gedő Simon, Dr. Goldziher Ignác, Dr. Heller Bernát, Holics Ödön, Kallós Ede, Dr. Kaufmann Dávid, Kertész Dezső, Kertész Ármin, Dr. Klein Miksa, Dr. Kohlbach Bertalan, Dr. Kohn Sámuel, Kont Gyula, Lazarus Adolf, Dr. Medvei Elemér, Perényi Tivadar, Radó Antal, Rados Gyula, Dr. Reich Lajos, Róna Ármin, Selényi Pál, Schill Salamon, Dr. Sós Ernő, Stroke Henrik, Szántó Ármin, Dr. Venetianer Lajos, Dr. Waldapfel Imre, Dr. Weisz Miksa, Wirth Kámán.

Az intézetünk történetét megírták:

1. Bánóczi József: Az Országos Rabbiképző Intézet első évtizedének története 1887.
2. Schill Salamon: A Budapesti Országos Rabbiképző Intézet története 1896.
3. Blau Lajos: Adalékok a Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet történetéhez 1917.
4. Dr. Blau Lajos és Dr. Klein Miksa: Emlékkönyv a Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet 50 éves jubileumára I. kötet 1927.
5. Wertheimer Adolf, Guttmann Mihály, Löwinger Sámuel és Guttmann Henrik: A Ferenc József Orsz. Rabbiképző Intézet jubileuma. 1937.

Intézetünk az 1937—1938. iskolaévben.

Megalakulás. Az augusztus 29-én megtartott alakuló ülésen a tanári kar jegyzőnek Hausbrunner Vilmost, helyettesének Dr. Löwinger Sámuelt választotta; a tanári karnak a vezérlőbizottságban való képviselésével Dr. Csetényi Imrét bízta meg. Az Önképzőkör és Gyorsírókör vezető-tanári tisztjét Dr. Csetényi Imre vállalta. Az internátus vezetésével Dr. Löwinger Sámuel bízta meg. A menza ügyeinek vezetését Hausbrunner Vilmosra bízta. Könyvtárnoknak Dr. Löwinger Sámuel bízta meg. A történelmi részt Dr. Csetényi Imre, az irodalmi részt Dr. Waldapfel József tanárok vállalták.

A javító és felvételi vizsgálatok aug. 29., 30 és 31-én voltak. A tanítás a tatarozási munkák és a nagy ünnepek miatt október 1-én kezdődött.

Dr. Biedl Samu. Súlyos veszteség érte iskolánkat e tanévben Dr. Biedl Samu vezérlőbizottsági tag elhalálozásával. Közel két évtizeden át szolgálta iskolánk ügyét, mint vezérlőbizottsági tag. Mint községkerületi elnök a magyar zsidóság országos ügyének intézésében is nagy buzgalommal és hozzáértéssel vett részt. Intézetünknek és növendékeinknek mindig őszinte és igaz barátja volt. Az országos kongresszuson is többször felszólalt a fiatal papok érdekében. Kiváló egyéniségének és értékes munkásságának emlékét szeretettel és kegyelettel fogjuk megőrizni. Emlékére március hó 6-án gyászistentiszteletet tartottunk. Az emlékbeszédet Dr. Klein Miklós rabbijelölt mondta.

Dr. Reich Lajos. Fájdalmas veszteség érte iskolánkat Dr. Reich Lajos egyetemi tanársegéd, iskolaorvos és egészségtan tanár elhalálozásával. A tanári kar kedves, szeretetneméltó, jó kartársát, a tanuló ifjúság atyai jó barátját veszítette el. Lelkiismeretes jó tanár volt és kitűnő orvos. Már alig volt jártányi ereje, de azért eljött az iskolába. Sohasem mulasztott. Emlékét kegyelettel őrizzük meg. Temetésén Dr. Hevesi Simon főrabbi a vezérlőbizottság és a tanári kar nevében is búcsúzott az elköltözöttől, a sírnál Dr. Klein Miklós rabbijelölt a volt és a mostani tanítványok nevében vett érzékeny búcsút a szeretett tanártól.

Üdvözlések. Üdvözlöttük Dr. Hevesi Simont 70-ik születése napján, Wertheimer Adolfot a V. B. elnökét 70-ik születése napján és szép kivitelű morenu oklevelet adtunk át neki. Dr. Lichtmann Mór rabbit 40 éves szolg. jubileuma alkalmából. Dr. I. H. Hertz londoni főrabbit 25 éves papi jubileumán. Alexander Marx tanárt (New York) 60-ik születése napján. Dr. Büchler Sándor egy. m. tanár, keszthelyi főrabbi, vezérlőbizottsági tagot 40 éves papi jubileuma alkalmával. Dr. Goldberger Izidor tatai rabbit 25 éves jubileumán.

Az állami főfelügyeleti jog gyakorlásával megbízott tanker. főigazgató nevében Oberle József tanügyi tanácsos november 25., 26. és 28-án látogatta meg az intézetet, megvizsgálta az ügyvezetést és azt rendben találta. Minden osztályban minden tanár tanítását meghallgatta. A november 28-án megtartott értekezleten értékes útbaigazításokat adott és teljes megelégedését fejezte ki a tapasztaltakon. Szabó Ferenc c. igazgató latin nyelvi, Dr. Horváth Endre egy. m. tanár görög nyelvi és Dr. Renner János fizikai szakfelügyelő több órán át figyelték a tanítás menetét.

Változás a tanári testületben. Hausbrunner Vilmos 4 matematikai órájáról lemondott. A Vezérlőbizottság Dr. Turán Pál okl. középiskolai tanárt bízta meg helyettesítésével. A V. K. M. e megbízást tudomásul vette. (4255/1938—II. ü. o.). Az elhunyt Dr. Reich Lajos helyébe az iskolaorvosi és egészségtan tanári teendők ellátásával Dr. Klein Mór okl. egészségtan tanárt bízta meg a Vezérlőbizottság elnöksége.

Az egészségi állapot általában kielégítő volt. Egy V. osztályú tanuló 4 hónapon át tartó betegsége miatt osztályzatlan maradt. Intézetünkben a Vezérőlbizottság intézkedésével az iskolafogorvosi intézmény Dr. Reich Lajos iskolafogorvos vezetésével megvalósult. Dr. Reich a tanév alatt hétszer végigvizsgálta a növendékek fogazatát, ugyanakkor törzslapokra az adatokat bejegyezte és a szükséges fogkezeléseket a tanulóknál elvégezte. A kezelések (fogtömés és foghúzások) száma 77 volt. Ily módon a tanulók száj- és foghygienia szempontjából állandóan ellenőrzés alatt voltak.

Iskolai ünnepélyek. (L. Önképzőkört.)

Kirándulások. A tanulók ősszel és tavasszal több kiránduláson vettek részt a budai hegyekben Dr. Graf és Guttmann tanárokkal. Május hó 19-én ugyancsak az ő vezetésük alatt Visegrádra rándultak ki. Az I. és II. oszt. tanulóit Erényi tanár az állatkertbe vitte ki. A felső tanfolyam hallgatói Dr. Löwinger tanárral Balatonfüredre rándultak ki.

Érettségi vizsgálatok. Héber érettségi vizsgálatra jelentkezett az V. osztály 5 tanulója és 9 másutt érettségizett jelölt. Az írásbeli vizsgálaton a vezérőlbizottság elnöksége által kijelölt következő tételt kellett kidolgozni: ישעיה הנביא ובני דורו. A szóbeli vizsgálat május hó 13-án és 15-én volt Dr. Fischer Gyula főrabbi, vezérőlbizottsági tag elnöklete alatt. A vizsgálatot 12 jelölt sikeresen megállotta.

A gimnáziumi tárgyakból május hó 16., 17. és 18-án voltak az írásbeli vizsgálatok. Tételek:

Magyar nyelv és irodalomból: a) a magyar nemzet multja, jelene és jövője a XIX. század első felének lírájában; b) Mária Terézia uralkodásának hatása a magyar művelődésre.

A német nyelv és irodalomból: Gróf Zrinyi Miklós a költő (Beöthy Zsolt nyomán.)

A latin nyelv és irodalomból: Cicero de natura deorum I. 14, (a stoikus filozófia tanításának cáfolata).

A szóbeli vizsgálatot június 2-án tartottuk meg. Elnök: Dr. Szőke Zoltán miniszteri osztálytanácsos volt. Jól érett 2, érett 3.

A rabbivizsgálatokat február 9-től február 15-ig tartottuk meg. Házi dolgozatuk és zárthelyi írásbeli vizsgálatuk alapján szóbeli vizsgálatra bocsáttattak: Dr. Eckstein Miklós, Dr. Eisenberg Béla, Dr. Löwy Adolf, Dr. Scheiber Sándor és Dr. Takács Pál. A vizsgálóbizottság elnöke Dr. Hevesi Simon pesti vezető-főrabbi, tagjai Dr. Kiss Arnold budai vezető-főrabbi, Dr. Guttmann Mihály igazgató, Dr. Hoffer Ármin, Dr. Löwinger Sámuel tanárok voltak. A február 16-án megtartott avató-ünnepségen Dr. Hevesi Simon avatóbeszéde után Dr. Guttmann Mihály igazgató avatta fel és áldotta meg a jelölteket. Ezeknek nevében Dr. Scheiber Sándor mondott köszönetet.

Végzett növendékeink közül Dr. Kalmár György a csongrádi hitközség főrabbi, Dr. Weisz Pál a debreceni statusquo hitközség főrabbi, Dr. Löwy Adolf a marcali izr. hitközség fő-

rabbija lett. Dr. Lányi Györgyöt a Nagyvárad Kongr. Hitközség rabbivá választotta.

Jutalmak. A Dr. Bacher Vilmosné alapítvány kamatait Vogel Majer, a Mahler Ede és neje alapítvány kamatait Hajós György, a Goldschmied alapítvány idei kamatait, 197 pengőt, Szegál Hugó, a Lázár Lipót-féle alapítvány kamatait Davidovich Mihály hallgató, a Bánóczi-félét Waldner László, a Gara Emil-félét Spitz László, a 40 éves barátságét Moskovits Mihály, a Herzog Ödön-félét Neumann György, a Dr. Hevesi-félét Stern Miklós, a Klein Miksa-félét Ivanovszky László, a Strasser Vilmos-féle jutalomdíjat Gottlieb László és Goldberg Lajos, a Lazarus-féle jutalomdíjat Rosenberg Dezső, a gyorsírási jutalomdíjat Fischer Zoltán kapta. A Dán Károly kormányfőtanácsos felajánlotta 50 pengős homiletikai jutalomdíjat a homiletika tanára Scher László hallgatónak ítélte oda.

Az Orsz. Középiskolai tanulmányi versenyen Spitz László V. o. t. a latinból második helyen kapott dicséretet.

A Parthanon rendezte őszi görög tanulmányi versenyen Braun Vilmos I. é. h. második díjat nyert.

A Magyar Gyorsírók Szövetségének kerületi versenyén Neumann György IV. o. t. 150 szótagos fokon hibátlan-sági jelvényt és könyvjutalmat nyert.

A Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet Vezérlőbizottsága:

Elnök: Wertheimer Adolf.

Budapesti tagok:

Dr. Dési Géza ügyvéd, m. kir. kormányfőtanácsos.

Dr. Buday-Goldberger Leó, felsőházi tag.

Eppler Sándor, a Pesti Izr. Hitk. főtitkára.

Dr. Fischer Gyula, pesti főrabbi.

Halász Manó vezérigazgató, m. kir. kormányfőtanácsos.

Dr. Hevesi Simon, pesti vezető főrabbi.

Krámer Miksa, m. kir. kormányfőtanácsos, a Pesti Chevra Kadisa elnöke.

Dr. Mahler Ede, ny. egyetemi ny. r. tanár.

Stern Samu udv. tan. az Izr. Országos Irodájának és a Pesti Izr. Hitközségnek elnöke.

Vida Jenő, felsőházi tag, az »I. oszt. Magyar Érdemkereszt« tulajdonosa.

csepeli báró Weisz Alfonz, gyáros.

Vidéki tagok:

Dr. Bernstein Béla főrabbi, Nyiregyháza.

Dr. Biedl Samu, XXII. izr. községkerület elnöke, Szeged.

Dr. Büchler Sándor főrabbi, egyet. m. tanár, Keszthely.

báró Dr. Hatvany Bertalan nagyiparos, Buda.
 Dr. Herzog Manó, főrabbi, Kaposvár.
 Dr. Kallós Henrik, a XII. izr. községkerület elnöke, Győr.
 Dr. Kecskeméti Ármín főrabbi, egyet. m. tanár, Makó.
 Dr. Kiss Arnold vezető főrabbi, Buda.
 Dr. Krisztháber Adolf, a Budai Izr. Hitközség elnöke.
 Dr. Löw Immanuel főrabbi, felsőházi tag, Szeged.
 Szántó Jenő a Magy. Izr. Orsz. Irodájának alelnöke.
 Dr. Szegő Miklós, a XI. izr. községkerület elnöke, Székesfehérvár.

A tanári testület működési köre.

1. Hatóságok.

Iskolánk a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium rendelkezése alatt áll. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter: Dr. gróf Teleki Pál.

Minisztériumi ügyosztályunk főnöke: Dr. Bernáth Géza, min. osztályfőnök.

2. A felső tanfolyam tanári karának tagjai.

Igazgató: Dr. Guttmann Mihály.

Dr. Guttmann Mihály igazgató, tanította a talmud statariet és a talmud cursoriet a B) csoportban és tartotta az apologetikai, halachikus és vallásbölcészeti gyakorlatokat u. e. csoportban. Heti óráinak száma: 10.

Dr. Fischer Gyula pesti főrabbi, óraadó tanár, tanította a bibliai exegézist a B) csoportban, az exegetikus olvasmányokat az A) csoportban és a midrást mindkét csoportban. Heti óráinak száma: 6.

Dr. Groszmann Zsigmond, pesti rabbi, óraadó tanár, tanította a gyakorlati lelkészkedést a IV. és V. évfolyamban. Heti óráinak száma: 1.

Guttmann Henrik rendkívüli tanár, tanította az A) csoportban a zsidó történetet és a történeti kútforrásokat. Heti óráinak száma: 3.

Dr. Hevesi Simon, pesti vezető főrabbi, óraadó tanár, tanította a homiletikát, vallásbölcészetet és a vallásbölcészeti olvasmányokat. Heti óráinak száma: 3.

Dr. Hoffer Ármín, rendes tanár, tanította a szertartást mindkét csoportban, a talmud statariet és cursoriet az A) csoportban. Heti óráinak száma: 14.

Dr. Kiss Arnold, budai vezető főrabbi, óraadó tanár, tanította a liturgiai gyakorlatokat. Heti óráinak száma: 1.

Dr. Löwinger Sámuel, rendkívüli tanár, tanította a zsidók történetét, a történeti kútforrásokat, a héber gyakorlatokat a B) csoportban, a bibliai exegézist és a bevezetést a Szentírásban az A) csoportban. Heti óráinak száma: 8.

3. A gimnázium (alsó tanfolyam) tanári testülete.

Sorszám		Szolgálati évei		Mely tárgyakat, mely osztályban, heti hány órában tanított?					Heti óraszám	Jegyzet (Egyéb elfoglaltság)
		össze- sen	ennél az intézet- nél	I.	II.	III.	IV.	V.		
1.	Dr. Guttmann Mihály theologia, igazgató	31	5	—	—	—	—	—	—	—
2.	Dr. Csech Arnold magyar-német, óraadó tanár	26	15	német 2	német 2		német 2	német 2	8	—
3.	Dr. Csetényi Imre magyar-történet, rendes tanár	16	16	magyar 3 gyorsírás 2 történet 2		magyar 3	magyar 3 történet 2	történet 3	18	A IV. o. főnöke, az Önképzőkör és Gyorsírókör vezető-tanára, a tan. kar képv. a vezérőbizottságban
4.	Dr. Dercsényi Móric latin-görög, rendes tanár	31	31	latin 4 görög 3	latin 5 görög 4	—	—	görög 3	19	Az II. oszt. főnöke
5.	Erényi Elemér természetrájk-földrajz, óraadó tanár	25	10	termé- szetrájk 2	termé- szetrájk 2	—	—	—	4	—
6.	Guttmann Henrik theologia, főiskolai rk. tanár	4	4	héberny. 1	héberny. 1	zsídók története 1		zsídók története 1	15	—
				Pentateuchus 2 Hagiografa 3		Próféták 3, Pentateuchus 3				
7.	Dr. Gráf András latin-görög-történet, óraadó tanár	4	4	történet 2	latin 5	történet 2	földrajz 1	latin 5	15	Az I. osztály főnöke, h. könyvtárnok
8.	Hausbrunner Vilmos matematika-fizika, rendes tanár	37	32	—	—	matem. 3 fiz. 2	matem. 3 fiz. 2	matem. 2 fiz. 3	15	Az V. oszt. főnöke, jegyző, a fizikai szertár őre, a segélyegyl. titkára, a mensa vez. tanára
9.	Dr. Kálmán Ödön theológia, óraadó tanár	2	2	Talm. stat. 5. Talmud curs. 3		—	—	—	8	—
10.	Dr. Kiss Arnold theologia, óraadó tanár	—	4	—	—	—	—	Rendsz. vallást. 1	1	—
11.	Dr. Löwinger Sámuel theologia, főiskolai rk. tanár	8	8	—	—	Talmud stat 5 " curs. 3			8	A templom vezetője, az intern. vezető tanára, könyvtáros
12.	Perényi Tivadar testnevelés, óraadó tanár	32	11	T e s t n e v e l é s 2 l e v e n t e g y a k o r l a t 2					4	A K. I. S. O. K vezető tanára
13.	Dr. Reich Lajos egészségtan, óraadó tanár	—	18	—	—	—	egészség- tan 1	—	1	Iskolaorvos
14.	Szende Sándor ének, zene, óraadó tanár	7	7	ének 1	ének 1	ének 1	ének 1	—	4	—
15.	Dr. Turán Pál math-fizika, óraadó tanár	1	1	matem. 2	matem. 2	—	—	—	4	—
16.	Dr. Waldapfel József magyar-latin-görög, rendes tanár	13	13	—	—	latin 5 görög 4	görög 3	magyar 3 filozófia 2	17	A III. osztály főnöke

Altisztek:

Müller András műszaki altiszt.
Urbán István altiszt.

A tanárok társadalmi és irodalmi munkássága az 1937—38. évben.

Dr. Guttman Mihály igazgató, az IMIT választmányi tagja, a Jeruzs. egyetem kuratóriumának tagja. Előadásokat tartott az IMIT-ben, a Magyar Zsidó Szabadegyetemen, társszerkesztője a Magyar Zsidó Szemle és a Haszokér (héber nyelvű) című folyóiratnak. Megjelent dolgozatai: Az újabb héber és judaisztikus irodalomról (héberül) a Blau Lajos Emlékkönyvben. Vallási és világi régiségek a talmudban és a vallási kódexekben. A fogadalom értelmezése a talmudban és a zsidó vallási kódexekben (IMIT Évkönyv). Történelmi adottságok a tórabeli szabványok értelmezésében. (Sinaj c. héber folyóirat 1938. XI. sz.)

Dr. Cseh Arnold, a Magyar Pedagógiai Társaság tagja, a Tanítóképző Intézeti Tanárok Országos Egyesületének, az Országos Izraelita Tanítóegyesületnek és a VIII. ker. templomkörzet választmányának tagja, az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat felolvasóbizottságának titkára. Cikkeket írt az Izr. Tanügyi Értesítőbe és a Magyar Tanítóképzőbe. Átdolgozta az Orsz. Izr. Tanítóegyesület megbízásából az Angyal—Kun—Ölveczky, Bettűvár—Mesevár ábécés könyvet az izr. felekezeti elemi népiskolák számára. Előadásokat tartott a Pesti Izr. Hitközség Szabadegyetemen »Az Új Iskolamozgalom elveiről«. »A tanuló, mint az osztályközség tagja« címen, a Belvárosi Izr. Ifjúsági csoport előadás-sorozatában »A gyermeklélektan vázlata« címen és az újpesti Venetiáner Lajos Körben »A gyermek lelki fejlődéséről«.

Dr. Csetényi Imre, A negyvenes évek liberális sajtója és a zsidókérdés. Bp., 1937.

Dr. Löwinger Sámuel, a Magyar Zsidó Szabadegyetem igazgatója, az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat jegyzője, bibliai és irodalmi bizottságának tagja, az Országos Rabbiegyesület választmányának és hitoktatási bizottságának, a Pesti Izr. Hitközség képviselőtestületének tiszteletbeli működő tagja, kulturális szakbizottságának és könyvtárbizottságának, valamint a Nagyfuváros-uccai Templomkörzet választmányának tagja. Társzerkesztője a Magyar Zsidó Szemle és a Hászóker (héber nyelvű) című folyóiratoknak, továbbá a Mahler-Emlékkönyvnek és a Blau-Emlékkönyvnek. Megjelent dolgozata: Toszafot al Mislé Sualim sel Rabbi Berachja Hannakdan (Mahler-Emlékkönyv 16—35). Kisebb cikkei a Magyar Zsidó Szemlében és a Kispesti Izr. Hitközség Értesítőjében jelentek meg. Előadásokat tartott: A Magyar Zsidó Szabadegyetemen, a Szegedi Izr. Hitközség kulturális

bizottságának megnyitó előadó estjén, a Rákosszentmihályi Izr. Hitközség, a Rákosligeti Izr. Hitközség, a Devecseri Izr. Hitközség meghívására, a Miefhoe Judaisztikai Társaságának előadás-sorozata keretében, továbbá az Országos Rabbiegyesület kulturális összejövételén.

Dr. Groszmann Zsigmond, az ORE ügyvezető alelnöke, az Izr. Szünidei Gyermektelep Egyesület egyházi elnöke, az OMIKE igazgatósági és IMIT választmányi tagja. A magyar Izrael szerkesztője. Dolgozatai jelentek meg a hazai zsidó felekezeti lapokban (Egyenlőség, Szombat, Libanon, Mult és Jövő és Egyetértés).

Dr. Graf András, 1. Der Sonnenlöwe. Mahler-émlékönyv. 1938. 2. Előadás a magyar zsidó szabadegyetemen: A zsidók Pannoniában címen. 3. Cikkek az Új Idők lexikonában.

Guttman Henrik, a pestszentlőrinci Talmud Tóra társelnöke. Előadást tartott: »A talmud történeti háttéré« címen a Pesti Izr. Hitk. szabadegyetemén. »A prófétizmus«, előadás a pestszentlőrinci izr. Kultúrházban.

Dr. Hevesi Simon, az Orsz. Rabbiegyesület elnöke, az OMIKE, az Orsz. izr. Patronage Egyesület alapítója és egyházi elnöke, a MIKÉFE díszelnöke, számos pesti és vidéki felekezeti, kulturális, szociális társulat és intézmény pártfogó, tiszteletbeli és dísztagja. A Magyar Zsidó Szemle, a Haszokér tudományos folyóirat társszerkesztője. Megjelent füzet: A causalitás válságáról. Bp., 1938. Cikkei az Egyenlőségben, Egyetértésben, Magyar Izraelben, Magyar Zsidó Szemlében, Reményben.

Dr. Kálmán Ödön, az Országos Rabbi Egyesület titkára, szertartási bizottságának alelnöke, az IMIT választmányának, a VI. izr. községkerület előljáróságának, a kir. magy. Gyűjtőfogház felügyelőbizottságának, a fővárosi (X. ker.) szociális munkabizottságának tagja, a Magyar Izraelnek társ- és felelős-szerkesztője. Ugyanazon folyóirat 1937—38. évfolyamaiban az Isszur v' hetter (responsum) rovat valamennyi cikkének, valamint a folyóiratban megjelent több gyakorlati irányú dolgozat írója. — Hogyan ismertessük a talmudot? (Előadás az Orsz. Rabbiegyesületben). — A talmud alapelvei. (Két előadás a Pesti Izr. Hitközség Szabadegyetemén). — A tanoncok hitoktatása. (A Ganzgyár jubileumi Értesítőjében.)

Dr. Kiss Arnold, az IMIT és a Zsidó Múzeum igazgatóságának tagja, a Pro Palesztina alelnöke, az Izr. Patronage, az OMIKE, a MIKÉFE választmányi, a Magyar Zsidó Szabadegyetem vezérelőbizottsági tagja. Írt tudományos, kritikai, szépirodalmi cikkeket és költeményeket a felekezeti lapokba, folyóiratokba, fővárosi napilapokba és a Református Közlönybe. Előadást tartott a Magyar Zsidó Szabadegyetemen »A zsidó gondolat útja« címen.

Dr. Turán Pál dolgozatai: »Egy szélsőértékfeladat a determinans elméletből«. Akadémiai Értesítő. »Über die Ce-

saro-Mittel der Fourier- und Potenzreihe«. Proceedings of the Cambridge Philosophical Society. »Über Interpolation« Annali della R. Scuola Normale Superiore di Pisa. »Über den Bloch-schen Satz«. Acta Litt. ac Scient. Szeged. »Über die Primzahlen der arithmetischen Reihe«. Ibidem.

Dr. Waldapfel József, a Budapesti Philológiai Társaság és a Magyar Színháztudományi Társaság választmányának tagja, a Klasszikus Műveltség Barátainak Egyesülete (Parthenon) jegyzője. Megjelent dolgozatai: Balassi Credulus és az olasz irodalom. II—III. (Irodalomtörténeti Közlemények 1937.). Külön: Irodalomtörténeti füzetek. — Heltai Gáspár és a magyar Poncianus. (Irodalomtört. Közl. 1938.). Könyvismertetés ugyanott.

Tananyag.

Az 1926. évi új gimnáziumi tanterv alapján átdolgozott és a V. K. M. úr önanagyméltósága által 70—2/1929/II. sz. a. k. rendeletével jóváhagyott új tanterv megszabta tananyagot minden osztályban elvégeztük.

Ifjusági egyesületek.

Goldziher Ignác Theológiai Kör. Díszelnök: Dr. Guttmann Mihály rektor, elnök: Dr. Soltész Elek, alelnök: Dr. Szabó Ödön, főtitkár: Hirschler Árpád, főpénztáros: Scher László, majd Singer Ödön, főjegyző: Teichmann Jakab, titkár: Rosenthal László, pénztáros Weinberger József, jegyző: Fein Emil, ellenőr: Dr. Klein Miklós. Kulturális bizottság: Davidovits Mihály, Herzog Sándor és Schönfeld Miklós, szociális bizottság: Funk Oszkár, Neumann Ernő és Róth Ernő.

A Társulat céljának megfelelően igyekezett a vallásos kultúrát terjeszteni. Három ünnepéllyel és 17 vidéken tartott előadással szép kultúrprogramot valósított meg.

A Társulat másik célja hallgatóink segítése. Az Écz Chajim támogatása továbbá főtisztelendő és jótékony nagyasszonyaink áldozatos munkálkodása lehetővé tette, hogy a növekedett számú rászorulókat kérését teljesíteni tudtuk.

1937. december 4-én volt a Chanuka-ünnepélyünk a Goldmark-teremben. A gyertyagyújtást Dr. Guttmann Mihály rektor végezte. Dr. Hajdu Miklós előljáró »Kiszlévi hadjárat« címen tartott előadást. — A megnyitót dr. Soltész Elek, az ünnepi beszédet Dr. Klein Miklós, a zárszót Hirschler Árpád mondta. Közreműködtek Fehér Márta színművésznő, Beregi Oszkár színművész, Bornstein Hermanna főkantor és Gottschall Jakab karnagy.

1938. január 16-án volt Chamisa Aszár Bisevat ünnepély a Goldmark-teremben. A megnyitót Dr. Szabó Ödön, az ünnepi

beszédet Dr. Hevesi Ferenc főrabbi, a zárszót Rosenthal László mondotta. Közreműködtek Zoltán Irén operaénekesnő, Farnadi Edit zongoraművésznő, Tordai Judit előadóművésznő és Kuttner Mihály hegedűművész.

1938. március 17-én volt a Purim-ünnepélyünk a hitközség dísztermében. Bevezetőt Dr. Soltész Elek, ünnepi beszédet Dr. Turóczi-Trostler József tanár, zárszót Weinberger József mondott. Közreműködtek Gárdonyi Lajos színművész, Barát Endre író, Rózsa Vera operaénekesnő, Farnadi Edit zongoraművésznő, Demiány Éva előadóművésznő és Balázs Frigyes hegedűművész.

A következő vidéki előadásaink voltak: Sátoraljaujhelyen (Dr. Löwy Adolf és Dr. Klein Miklós), Nyiregyházán (Dr. Klein Miklós, Engel Farkas), Szolnokon (Dr. Soltész Elek, Neumann Tibor), Dombóvárrott (Singer Ödön és Székely István), Mezőtúron (Székely István, Herzog Sándor), Csongrádon (Silberfeld Andor, Szenes Mihály), Ujpesten (Donáth György, Balázs György), Abonyban (Engel Farkas, Funk Oszkár), Devecserben (Dr. Szabó Ödön), Celldömölkön (Dr. Szabó Ödön, Hirschler Árpád), Ercsiben (Dr. Klein Miklós, Herschkovits László), Kőbányán (Teichmann Jakab, Wulz Imre), Győrött (Dr. Szabó Ödön, Hirschler Árpád), Kalocsán (Rosenthal László), Egerben (Weinberger József, Neumann Ernő), Szentgotthárdon (Rosenthal László).

A Minosz Etelka-otthonában előadást tartottak Dr. Szabó Ödön, Rosenthal László, Scher László, Fried Dezső, Dr. Klein Miklós és Weinberger József. Az előadásokon kívül tagjaink rendszeresen prédikáltak az intézet templomában, ünnepnapokon a Chevra Aggokházában, Omike templomában és a vidék több hitközségében.

A baráti érzés erősítésére Szimchász Tórákor és Purimkor ünnepi vacsorát rendeztünk, Lagbeamerkor Dr. Löwinger Sámuel professzor vezetésével Balatonfüredre rándultunk ki.

A tanév folyamán üdvözöltük Dr. Hevesi Simon professzorunkat születése napja alkalmából. Barta Dezsőt (Ujpest) elnöki jubileumán. Eppler Sándort főtitkári jubileuma alkalmából Dr. Kalmár Györgyöt (Csongrád) beiktatásán. Dr. Weisz Pált (Debrecen) beiktatása alkalmából. Dr. Klein Józsefet (Cegléd) esküvője alkalmából.

A Theológiai Egyesület hálaival emlékezik meg pártfogóiról és ezúton is köszönetét fejezi ki a támogató közületeknek, tisztelendő és nagyasszonyoknak, valamint főrabbiknak.

A Blau Lajos Talmudtudományi Társulat. Elnök: Bakonyi József. Az intézőbizottság tagjai: Davidovits D. Mihály, Komlós Ottó, Róth Ernő és Dr. Vajda István.

Társulatunk eredeti célkitűzéséhez híven a felsőtanfolyam hallgatói számára módot akar nyújtani tudományos munkásságuk publikációjára.

A társulat háromnyelvű évkönyve, amely kb. 12—15 ívet fog tartalmazni, sajtó alatt van és a közeljövőben megjelenik.

Munkatársaink közt helyet foglalnak intézetünk rektora, theologiai tanári kara, papok és közéletünk néhány jelentős személye, továbbá az intézet hallgatóinak egy része.

Társulatunk névadójának, Dr. Blau Lajosnak, intézetünk volt rektorának hitvesét tiszteletbeli taggá, Dr. Scheiber Sándor rabbit, a társulat volt elnökét, dísztaggá választotta.

Évkönyvünk fokozott mértékben fog tanuskodni arról a serény munkáról, amely társulatunknak már kötelező öröksége.

A Bacher Vilmos-kör működése az 1937—38. iskolai évben.

A kör munkássága ezidén még fejlődött az előző évekhez viszonyítva. Tartott 2 ünnepi (márc. 15. és a hősök emlékére) 2 közgyűlést (tisztválasztó és évváró), 1 hébernyelvű és 10 rendes ülést. A műsort kizárólag a kör tagjai szolgáltatták. Az üléseken beszédek, tanulmányok, szabadelőadások, szavalatok, eredeti versek, novellák és zeneszámok hangzottak el. Az ünnepi üléseken az énekkar is közreműködött, ennek vezetéséért Szende Sándor tanár urat illeti hálás köszönet. Az Önképzőkör könyvtára jelentősen gyarapodott, főként az Écz Chájim Egyesület adományából. A kör önsegélyező pénztárának évi mérlege jó eredménnyel zárult.

Az Önképzőkör pályatételei közül kettőre érkezett be pályamunka.

A bibliai pályatételre (A család a Bibliában) beérkezett pályamű a jutalmat megnyerte. Szerzője: Stern Miklós IV. o. t.

A történelmi pályatételre (A székelyek eredete kérdésének irodalma) beérkezett pályamű szintén jutalomban részesült. Szerzője: Schwarczkopf Miklós IV. o. t.

A magyar irodalmi, szépirodalmi, latin, görög, német, földrajzi, matematikai, fizikai és talmudi pályatételre nem érkezett be pályamunka.

A legszorgalmasabb önképzőköri tag jutalomdíját (10 P) Fischer Zoltán IV. o. t. kapta.

A március 15-i ünnepség műsora: 1. Hiszekegy... Előadta az énekkar. — 2. Dr. Csetényi Imre vezető-tanár megnyitója. — 3. Szende: A magyar honvéd. Előadta az énekkar. — 4. Petőfi: A szabadsághoz. Szavalta: Hornstein Géza III. o. t. — 5. Ünnepi beszéd. Elmondta: Fischer Zoltán főtitkár. — 6. A szabadságharc krónikása, Sárosy Gyula: Aranytrombitájának ismertetése. Irta: Stern Miklós IV. o. t. Felolvasta: Szirtes László I. o. t. — 7. Kapy: Igazságot Magyarországnak. Előadta az énekkar. — 8. Szép Ernő: Imádság. Szavalta: Eisenberger Ferenc IV. o. t. — 9. Himnusz. Előadta az énekkar.

A hősök emlékére rendezett ünnepség műsora: 1. Hiszekegy... Előadta az énekkar. — 2. Dr. Csetényi Imre vezető-tanár megnyitója. — 3. Fodor Rezső: Álmok. Szavalta Hornstein Géza III. o. t. — 4. Ünnepi beszéd. Elmondta: Fischer

Zoltán főtitkár. — 5. Révffy: Hősök emléke. Előadta az énekkar. — 6. Mit veszítettünk el Trianonban? Tanulmány. Irta és felolvasta: Schwarczkopf Miklós IV. o. t. — 7. Kiss József: A naphoz. Szavalta: Eisenberger Ferenc IV. o. t. — 8. Himnusz. Előadta az énekkar.

A Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet felső tanfolyamán az 1937—38. tanévben a következő előadások tartottak:

Szentírás. A) csoport. Chaggaj, Zecharja, Maleáchi. Heti 2 óra. Tanár: Dr. Löwinger Sámuel.

B) csoport Jirmijáhu, Rásival, Biurral. Heti 2 óra. Tanár: Dr. Fischer Gyula.

Bevezetés a Szentírásba. Bevezetés a Szentírásba, az apokrif és pseudepigraf irodalomba. Heti 2 óra. Tanár: Dr. Löwinger Sámuel.

Exegetikus olvasmányok. A) csoport. Berésith és Semoth, szemelvények Ibn Ezrá-ból és Ramban-ból. Heti 2 óra. Tanár: Dr. Fischer Gyula.

Midrásolvasmányok. Szemelvények Berésith rabbából. Heti 2 óra. Tanár: Dr. Fischer Gyula.

Talmud stat. A) csoport. Sabbath 2a—4a; 20b—25b; 44a—47b. Heti 5 óra. Tanár: Dr. Hoffer Ármin.

B) csoport. Ketuboth V. és VI. fej. Heti 5 óra. Tanár: Dr. Guttmann Mihály.

Talmud curs. A) csoport. Chullin 42a—54a. Heti 3 óra. Tanár: Dr. Hoffer Ármin.

B) csoport. Ioma VIII. fej. és Moéd Katan III. fej. Heti 3 óra. Tanár: Dr. Guttmann Mihály.

Halahikus gyakorlatok. Héber okiratok olvasása és tartalmi ismertetése. B) csoport. Heti 1 óra. Tanár: Dr. Guttmann Mihály.

Szertartás tan. A) és B) csoport. Tur és Sulchan Áruch. Sechito. Heti 3—3 óra. Tanár: Dr. Hoffer Ármin.

Zsidók története. A) csoport. A zsidók története 1492-től napjainkig. Heti 2 óra. Tanár: Guttmann Henrik.

B) csoport. Josijáhutól Herodes haláláig. Heti 2 óra. Tanár: Dr. Löwinger Sámuel.

Történeti kútforrások. A) csoport. Középkori zsidó krónikák. Heti 1 óra. Tanár: Guttmann Henrik.

B) csoport. Josephus Flaviusból olvasmányok, történeti szövegek a bibliai irodalomból. Heti 1 óra. Tanár: Dr. Löwinger Sámuel.

Vallásbölcsezet. Filozófiai rendszerek. Heti 1 óra. Tanár: Dr. Hevesi Simon.

- Vallásbölcészeti gyakorlatok. B) csoport. Albo József: Ikárim c. művének ismertetése és az I. fejezetének olvasása. Heti 1 óra. Tanár: Dr. Guttmann Mihály.
- Vallásbölcészeti olvasmányok. More nebuchim. Heti 1 óra. Tanár: Dr. Hevesi Simon.
- Homiletika. Elméleti rész és gyakorlat. Heti 1 óra. Tanár: Dr. Hevesi Simon.
- Héber stílusgyakorlatok. B) csoport. Olvasmányok újkori héber költőkből. Heti 1 óra. Tanár: Dr. Löwinger Sámuel.
- Liturgiai gyakorlatok. Olvasmányok a liturgiai költészet köréből. Heti 1 óra. Tanár: Dr. Kiss Arnold.
- Gyakorlati lelkészképzés. I. félévben Kiddusin, II. félévben Gittin. A IV. és V. éves hallgatók váltakozó sorrendben minden hét egyik napján lelkészi gyakorlaton jelentek meg a pesti rabbiság hivatalában. Heti 1. óra. Tanár: Dr. Groszmann Zsigmond.

Theológiai előadások az alsó tanfolyamban:

(A gimnáziumi tárgyak tanmenete és anyaga megegyezik az állami gimnáziumokéval.)

- Szentírás. A) csoport. Genesis. Heti 2 óra. Tanár: Guttmann Henrik.
- B) csoport. Deuteronomium. Heti 3 óra. Tanár: Guttmann Henrik.
- Szentírás. A) csoport. Zsoltárok. Heti 3 óra. Tanár: Guttmann Henrik.
- B) csoport. Kis próféták. Heti 3 óra. Tanár: Guttmann Henrik.
- Talmud statarie. A) csoport. Sebouth 38—49-ig. Heti 5 óra. Tanár: Dr. Kálmán Ödön.
- B) csoport. Peszáchim 21a—28a; 114a—118a. Heti 5 óra. Tanár: Dr. Löwinger Sámuel.
- Talmud cursorie. A) csoport. Megilla végig. Heti 5 óra. Tanár: Dr. Kálmán Ödön.
- B) csoport. Aboda zara 2a—13a; 40a—42a. Heti 3 óra. Tanár: Dr. Löwinger Sámuel.
- Héber nyelvtan. I. osztály. Hangtan, igeragozás. Heti 1 óra. Tanár: Guttmann Henrik.
- II. osztály. Alaktan, rendhagyó igék. Heti 1 óra. Tanár: Guttmann Henrik.
- Zsidók története. II—III. osztály. 586—70-ig. Heti 1 óra. Tanár: Guttmann Henrik.
- IV—V. osztály. 1200—1900-ig. Heti 1 óra. Tanár: Guttmann Henrik.
- Rendszeres vallástan. Heti 1 óra. Tanár: Dr. Kiss Arnold.

Pályatételek.

Az 1937—38. iskolai évre kitűzött három pályatételre 1—1 dolgozat érkezett.

Ezekről a szaktanárok a következő bírálatot írták.

Bírálat

A **דינא דמלכותא דינא** (az állami törvény érvényességének elve) különös tekintettel a talmudi házasságjogra című pályamunkáról. A már az előző évben kitűzött és meghosszabbított pályakérdésre **הוי מחפלל בשלומה של מלכות** jelige alatt beérkezett munka tárgyalási nyelve a héber. A szerző meglehetősen járatosságot mutat a nyelvben, de nem kezeli elég gondosan. Általában a külső forma és a belső tartalom között nincs meg a kellő összhang. A dolgozatban pontatlanságok, sőt nyelvi hibák sem ritkák. A szerkezet nem eléggé átlátszó, az anyag tagozására sem helyezte a szerző kellő súlyt. A tárgyalás nehézkes és fárasztó. A felsorolt hiányokkal szemben, ezek inkább annak rovására írandók, hogy a szerző a szaknyelv gyakorlati használatában még nem eléggé járatos, dicsérettel kell kiemelnünk, hogy az idevágó forrásokat megértette, a régi rabbinikus és újabb szakirodalmat belevonta a nehéz probléma megvilágításába.

A dolgozat jelen formájában is tanuságot tesz a szerző tudományos érzéséről és jó képességeiről.

A pályadíjat föltétlenül megérdemli.

Dr. Guttmann Mihály.

*

A pályadíjat Róth Ernő II. éves hallgató nyerte.

A filozofiai pályamunkáról.

A »Mendelssohn Phaedonjának gondolatmenete és eltérései Plato Phaedonjától« című pályatételre egy mű érkezett.

Jeliséje: non omnis moriar.

A bevezetést nem számítva, mely nem tartozik szorosan a tárgyra, szerző gondosan foglalkozott Plato és Mendelssohn művének összehasonlításával és Mendelssohn eszmemeneteit elég jól ismerteti, szép filozofiai ismeretekről tesz tanuságot. Tanulmánya megüti a mértéket. A pályadíj kiadását javaslom.

Budapest, 1938 május 31.

Dr. Hevesi Simon.

*

A pályadíjat Reichmann Győző II. éves hallgató nyerte.

A Szentírási pályamunkáról.

Az »Aggádikus és halachikus elemek Onkelosz targumában« c. pályamunkáról.

נר לרגלי דבֿר וּאֵד לַנְּתִיבָתִי (Zsolt. 119, 105) jelige alatt egy pályamunka érkezett be. A szerző egész rövid bevezetés után két csoportban tárgyalja az anyagot: I. Aggádikus elemek (1—36). II. Haláchikus elemek (37—49). A pentateuch könyvei szerint versenként halad, gazdag anyagot ölel fel. Gyakran egy-egy eltéréssel kapcsolatban egész kis értekezést nyújt. Felhasználja a targumról szóló régi és újabb irodalmat. Elismerésreméltó szakértelemmel és lelkiismeretességgel kutat a talmudi és midrási párhuzamok után. Sokszor tekintetbe veszi a Szentírás többi fordításait is.

Bármennyire is dicséretes szorgalommal és hozzáértéssel gyűjtötte az anyagot egy és más dolog elkerülte a figyelmét. Elég lesz, ha rámutatok arra, hogy szerzőnk figyelmen kívül hagyta egy olyan magyar nyelvű idevonatkozó munka eredményeit, amely nemcsak a tárggyal, hanem intézetünkkel is összefüggésben van, hiszen a pályadíjunkkal kitüntetett mű szerzője, a közelmúltban elhunyt nagybecskereki főrabbi: Dr. Niedermann Mór z. c. l. Címe: A Vulgáta viszonya az aggádához és a targumokhoz (Budapest, 1915). Kiemelem a következő helyeket, amelyek az idézett műben szerepelnek és amelyeket okvetlen fel kellett volna venni a megbeszéltek közé. Gen. XIV., 3; XXIII., 9; XXXV., 18; Ex. XXII., 19; XXIV., 10; XXXVIII., 8; Num. XXIV., 24.

Ha a szerző alaposan újból átkutatja a targum eltéréseit, még igen sok adatot fog a felsoroltakon kívül is találni, amelyeknek van kapcsolata az aggádikus, halachikus irodalommal. Egyébként az említett munkában az általa megbeszéltek helyekhez is sok kiegészítést találhat. De ha a zsidó és nemzsidó teológiai tudományos irodalomban jobban elmélyed a szerző, minden bizonnyal még több ponthoz fog kiegészítéseket találni. Például: Gen. V. 24-hez helyes lett volna rámutatni a Kahana szerkesztésében megjelent »Ha-szöfárim ha-chiconim« (Tel-Aviv 1934 I. 20) c. gyűjtőmunkában megjelent Chanoch fordítás bevezetésére, ahol szintén megbeszélik a targumnak ezt a helyét.

A szerző akkor cselekszik majd helyesen metodológiailag, ha az összes eltéréseket a lehető legnagyobb gondossággal felsorakoztatja és azokat a helyeket is közli az olvasóval, ahol nem is talált párhuzamot, de amelyek valószínűleg valamely — esetleg elveszett, illetve más forrásokban nem található — aggádikus vagy haláchikus célzásokat őriztek meg. Az eddig gyűjtött anyag kiegészítése után próbálhatja csak meg a szerző, hogy az egész kérdésről összefoglaló ítéletet szövegezzon meg. A benyújtott pályamunka a megjegyzettek ellenére is komoly értéket jelent a targumkutatás szempontjából. Szerzője alkalmasnak látszik arra,

hogy sikeresen befejezze. Remélhető, hogy fokozott körültekintéssel, amelyet ez a nagyfontosságú kérdés mindenképpen megérdemel, el fogja azt végezni.

Ebben bizakodva, a pályadíj kiadását javaslom.

Dr. Löwinger Sámuel.

*

A pályadíjat Komlós Ottó IV. éves hallgató nyerte.

Pályatételek 1938-39. iskolai évre a felső tanfolyam hallgatói részére.

1. Talmudból: A monogámia intézménye a középkori responsum irodalomban.

2. Filozófiából: Majmuni kritikája az atomizmusról.

3. Szentírásból: Összefoglaló történeti áttekintések a Bibliában, az apokrif és a pszeudepigraf irodalomban.

A pályamunkák beadásának határideje 1939. május 1.

A felső tanfolyam hallgatói.

A *-gal megjelölt növendékek iskolai év közben kimaradtak.

I. évfolyam.

Braun Vilmos Kisvárda	Mermelstein Endre Gyöngyös
Frein Emil Kiskőrös	Schindler József Budapest
Frenkel Andor Budapest	Schwarcbárt József Perbete
Grünbaum Adolf Miskolc	10 Tessler Hermann* Felsővisó
5 Hajós György Budapest	Wulcz Imre Mindszent
Komornik Ábrahám Zsibó	

II. évfolyam.

Balázs György Budapest	Neumann Ernő Belényes
Blum Béla* Szatmárnémeti	Neumann Tibor Hatvan
Davidovits D. Mihály Gyergyó- tölgyes	Róth Ernő Szerencs
Fischer Béla Ölbő	10 Reichmann Győző Belényes
5 Herschkovits László Hajdu- bösörmény	Szenes Mihály Budapest
Herzog Sándor Mezőtur	Silberfeld Andor Békéscsaba
	Teichmann Jakab Tállya

III. évfolyam.

Bakonyi József Dunapataj	Scher László Miskolc
Fried Dezső Abaujszántó	Székely István Szarvas
Grosz Ernő Avasfelsőfalu	Vogel Majer Petrilla
Hirschler Árpád Pozsony	10 Weinberger József Apagy
5 Rosenthál László Kisbér	Weisz Miksa Kiskunfélegyháza
Singer Ödön Szatmárnémeti	

IV. évfolyam.

Dr. Blaszc Andor Budapest	Dr. Krausz Henrik Pápa
Donáth György Ujpest	Dr. Rosenblüth Márton S.-ujhely
Dr. Engel Farkas Tokaj	Dr. Schönfeld Miklós Avasfelsőfalu
Földvári Tibor Bpest (II. félév)	10 Szegál Hugó Sátoraljaujhely
Komlós Ottó Mágocs	Dr. Stark László Ujpest
5 Guttmann Márton Budapest	Dr. Vajda István Nagyvárad

V. évfolyam.

Grosz Izsák* Avasfelsőfalu	Dr. Soltész Elek Tolcsva
Dr. Jólesz Károly Poroszló	5 Dr. Szabó Ödön Budapest
Dr. Klein Miklós Sátoraljaujhely	

Az alsó tanfolyam tanulói.

I. osztály.

Baranyai György Fülöpszállás	Landler Péter Budapest
Braun Károly Sátoraljaujhely	Pollák Zoltán Érnahályfalva
Grün László Sáropatak	10 Salczer László* Budapest
Hoffmann Emil Nyiregyháza	Szirtes László Siklós
5 Ivanovszky László Budapest	Wagner Sándor Budapest
Klein Gyula Budapest	Weinfeld István Gyöngyös
Krámer Béla Budapest	Weisz József Sátoraljaujhely

II. osztály.

Blau Imre Abaujszántó	Komlós János Budapest
Glückmann József Napkor	10 Perl Emil Tállya
Goldberg Lajos Nyiregyháza	Schmidek József Győr
Goldschmid István Budapest	Sternberg Ernő Kaba
5 Gottlieb Gyula* Anarcs	Szász Miklós Eperjes
Gottlieb László Salgótarján	Vermes Tibor Abaujszántó
Hammer Mihály Hajdunánás	15 Weisz Andor Debrecen
Klein Elek Miskolc	

III. osztály.

Eisler László Ujpest	Hornstein Géza Hajdunánás
Éliás Ernő Budapest	Horváth Tibor Temesvár
Fehér Dezső* Csongrád	Löwenkopf Tivadar Déva
Friedmann Jenő Gyón	Waldner László Gyöngyös
5 Genuth József Gyöngyöspata	

IV. osztály.

Ardai György Debrecen	Morgenstern Benő Lajos Budapest
Eisenberger Ferenc Szeged	Moskovits Mihály Visóoroszi
Fischer Zoltán Balmazújváros	10 Neumann György Győr
Goldstein József Budapest	Rosenberg Dezső Békéscsaba
5 Günsberger Ferenc Kapuvár	Schwartzkopf Miklós Debrecen
Káhán Emil* Máramarossziget	Stern Miklós Tab
Lisser László Szerencs	Stern Péter Budapest

V. osztály.

Glück György Nyiregyháza	Schlésinger Miksa Harsány
Grünberger László Debrecen	5 Spitz László Vis
Kepes Imre Felsőszopor	Weisz Árpád

Statisztika.

Adatcsoportok		I.	II.	III.	IV.	V.	Összesen
		o s z t á l y					
a) a tanulók számának alauulá-a	Beirt nyilvános tanulók	14	15	9	13	6	57
	Osztályoztatott	13	14	8	13	5	53
	Magántanuló	—	—	—	—	—	—
b) A tanulók kormegoszlása	1923	7	—	—	—	—	7
	1922	3	7	—	—	—	10
	1921	1	6	4	2	—	13
	1920	1	1	2	8	—	12
	1919	1	—	1	2	2	6
	1918	—	—	1	—	1	2
	1917	—	—	—	1	—	1
	1916	—	—	—	—	1	1
	1915	—	—	—	—	1	1
c) A tanulók anyanyelve	Magyar anyanyelvű	13	14	8	13	5	53
	Németül is tud	—	—	2	1	—	3
	Románul is tud	1	—	2	1	—	4
	Egyéb nyelven	—	—	—	—	—	—
d) A szülők foglalkozása	Kisbirtokos	—	—	—	1	—	1
	Kisiparos	5	1	—	2	—	8
	Ipari v. bányászati segéd	1	—	—	—	1	2
	Kiskereskedő	3	6	4	4	2	19
	Keresk. alkalmazott	3	2	1	—	1	7
	Köztisztviselő	—	1	—	1	—	2
	Pap, tanár, tanító	—	—	1	2	—	3
	Másféle értelmiség (ügyv., szobrász, hiv.)	—	2	1	2	—	5
	Hitk. alkalmazott	1	2	1	1	1	6
e) A szülők lakóhelye	Az iskola székhelyén	4	2	1	5	1	13
	A várm. egyéb községeiben	1	—	2	1	1	5
	Egyéb Magyarországon	7	12	3	6	3	31
	Román elcsatolt területen	1	—	2	1	—	4
f) óraulasz- tások	Igazoltan mulasztott órák	584	861	642	760	169	3016
	Igazolatlanul „ „	—	8	15	—	—	23

Statisztika.

A tanulók számának alakulása 1920/21—1937/38-ig.

Tanév	I. osztály	II. osztály	III. osztály	IV. osztály	V. osztály	Összesen
1920/21	4	4	1	6	4	19
1921/22	12	9	2	2	6	31
1922/23	15	13	8	2	1	39
1923/24	13	12	12	7	—	44
1924/25	9	16	12	10	7	54
1925/26	13	8	12	13	10	56
1926/27	17	9	8	11	11	56
1927/28	20	17	8	6	9	60
1928/29	16	21	14	9	8	68
1929/30	19	12	16	12	8	67
1930/31	19	17	14	8	9	67
1931/32	11	15	15	13	7	61
1932/33	10	12	12	13	13	60
1933/34	7	9	11	12	13	52
1934/35	16	8	8	11	12	55
1935/36	13	15	8	9	9	54
1936/37	22	9	15	6	7	59
1937/38	13	14	8	13	5	53

Az alsó tanfolyam tanulóinak előmenetele.

Osztály	Jeles	Jó	Elégséges	1 tárgyból elégtelen	2 v. több tárgyból elégtelen	Összesen
I.	1	5	5	2	—	13
II.	—	3	6	4	1	14
III.	—	2	4	2	—	8
IV.	3	5	4	—	1	13
V.	—	3	2	—	—	5
Összesen	4 7·5 ⁰ / ₀	18 34·5 ⁰ / ₀	21 39·5 ⁰ / ₀	8 14·5 ⁰ / ₀	2 4 ⁰ / ₀	53 100 ⁰ / ₀

A tanulók magaviselete és előmenetele az egyes tárgyakból.

Osztályok	Magaviselet				Vallástan				Magyar				Latin				Görög				Német				Történet				Földrajz			
	peldás	jó	szabály sz.	k. szabály sz.	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen
I.	13	—	—	—	5	5	3	—	3	6	4	—	1	2	9	1	3	6	3	1	2	9	2	—	5	8	—	—	—	—	—	—
II.	11	2	1	—	4	6	3	1	4	4	6	—	—	3	8	3	—	2	9	3	1	7	6	—	5	4	5	—	—	—	—	—
III.	6	1	1	—	—	3	3	2	1	2	5	—	—	3	5	—	—	1	7	—	—	4	4	—	4	2	2	—	—	—	—	—
IV.	10	3	—	—	5	7	—	1	6	3	4	—	3	5	4	1	1	9	3	—	4	8	1	—	7	3	3	—	3	9	1	—
V.	5	—	—	—	1	4	—	—	—	5	—	—	1	2	2	—	—	4	1	—	1	4	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—

Osztályok	Természetr.				Matematika				Természet-tan				Filozófia				Egészség-tan				Torna				Ének				Gyorsírás			
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen
I.	8	4	1	—	3	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.	9	5	—	—	2	4	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III.	—	—	—	—	2	2	4	—	2	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV.	—	—	—	—	6	4	3	—	5	6	2	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	3	9	1	—	—	—	—	—
V.	—	—	—	—	1	4	—	—	1	4	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—

Az intézet felszerelésének 1937/38. évi gyarapodása és évvégi állománya.

Vagyontárgyak	Gyarapodás			Tanévvégi állomány	
	Vétel drb.	Ajándék drb.	Érték pengő	Darab	Érték pengő
Butorok, irodai felszerelés	—	—	—	471	13,148·30
Földrajzi szertár ...	—	—	—	34	700·—
Természetrajzi szertár ...	4	—	41·44	48	1,063·74
Természet-tani szertár ...	—	—	—	312	9,022·—
Torna szertár ...	—	1	10·—	62	1,120·—
Összes vagyon ...	4	1	51·44	927	25,054·04
Ifjusági könyvtár ...	49	1	132·—	504	1,650·—

Könyvtár.

Könyvtárunk a folyó évben is anyagi nehézségekkel küzdött, mert a rendelkezésre álló kis összegű átalányból nem tudtuk fedezni a szükségleteket. Le kellett mondanunk a legfontosabb szakkönyvek és folyóiratok beszerzéséről.

Az ajándékozók részben pótolták a hiányokat. Közöttük elsősorban a nm. vallás- és közoktatásügyi minisztérium, amely több értékes mű és becsés folyóirat díjmentes megküldésével gyarapította könyvtárunkat. Hálával gondolunk az Izr. Magyar Irodalmi Társulat vezetőségére, amelynek útján szintén több folyóirat és könyv jutott birtokunkba.

A Magyar Zsidó Szemle szerkesztői ebben az esztendőben is átengedték cserefolyóirataikat a könyvtárnak.

Mély hálával kell megemlékeznünk Dr. Blau Lajosné öméltségéről, aki két nagyértékű művel gazdagította a folyó évben könyvtárunkat.

Könyvtárunkat a következők gyarapították ajándékokkal:

- Dr. Blau Lajosné, (2 kötet).
- Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatal (9 kötet).
- Dr. Csetényi Imre, tanár (1 füzet).
- Deutsch Gábor, főrabbi (1 füzet).
- Dr. Dohány József, főrabbi (2 kötet).
- Écz Chájim (1 kötet).
- Fábián Ferenc, hitközségi titkár, Debrecen (1 füzet).
- Friedmann Emlékbizottság, Berlin (1 kötet).
- Goodman P., London (2 füzet).
- Gordis R. (1 kötet).
- Dr. Graf András, tanár (1 kötet).
- Dr. György Károlyné (16 kötet).
- Dr. Hahn István, rabbi (1 füzet).
- Hebrew Union College, Cincinnati (1. kötet).
- Dr. Heller Bernát, ny. főisk. tanár (1 kötet).
- Dr. Hertz I. H. londoni főrabbi (4 kötet).
- Dr. Hevesi Simon vezető főrabbi, Budapest (1 kötet).
- Izraelita Magyar Irod. Társulat (3 kötet).
- Jewish Public. Society of America, Philadelphia (2 kötet).
- Dr. Krémer Mór, rabbi (2 kézirat).
- Dr. Kun Lajos, főrabbi (1 kötet).
- Dr. Lichtenstaedter W. tanácsos, München (10 füzet).
- Dr. Lów Imanuel főrabbi, Szeged (2 füzet).
- Magyar Nemzeti Múzeum (1 kötet és 10 füzet).
- Morgenstern Julian, szemináriumi elnök, Cincinnati (1 kötet).
- Pesti Izraelita Hitközség (22 kötet).
- University of the State New-York (1 kötet).

Vajda György, tanár (2 füzet).

Vágó Géza (I kötet).

Vezérlő bizottság (I kötet).

Wolfman Miksa, mezőturi hitk. elnök ur ajándéka (I kötet).

Fogadják mindannyian legmelegebb hálánkat és köszönetünket.

Könyvtárunk gyarapodása: ajándékozás útján 205 kötet, vásárlás útján 40 kötet. Előfizettünk továbbá több folyóiratra. A könyvtár kiadásainak egy részét a templomi jövedelmekből fedeztük.

Könyvtárunkat hallgatóinkon és rabbikon kívül több nemzsidó tudós vette igénybe.

Nagy nyeresége a könyvtárnak, hogy sikerült a vezetésbe bevonnunk Dr. Gráf András tanárt, aki a tőle megszokott nagy tudással és rendkívüli buzgalommal vesz részt a könyvtár vezetésében.

A történelmi könyvtárat Dr. Csetényi Imre tanár, a magyar könyvtárat pedig Dr. Waldapfel József tanár kezelték.

A könyvtárőri tisztséget Davidovits Mihály II. éves hallgató végezte, akinek Stern Miklós IV. o. tanuló volt segítségére. Szorgalommal és hozzáértéssel végzett munkájukért könyvtárunk háláját érdemelték ki.

Elszámolás a templom bevételeiről és kiadásairól.

Bevételek :

Maradvány az 1936/37. évről	---	---	---	---	P	3.74
Templomülésekből	---	---	---	---	"	2977.50
Templomi adományok:						
Fried Jenő	---	---	P	20.—		
Klein Móric dr.	---	"		5.—		
Landler József	---	"		20.—		
Lichtmann Hugó	---	"		10.—		
Nadler Adolf	---	"		5.—		
Steiner Dezső	---	"		5.—		
Kisebb adományok		"		21.50		
Könyvtári célokra		"		10.—		
Könyvtári visszatérítés		"		10.64	"	107.14
			Összesen :		P	3088.38

Kiadások :

Templomszolgálat és istentiszteleti célokra	---	---	P	502.81
Előimádkozók, szónokok és egyéb funkcionáriusok	---	---	"	2163.50
Könyvtári célokra	---	---	"	239.—
Kisebb kiadások és telefon	---	---	"	168.02
Maradvány	---	---	"	15.05
			Összesen :	P 3088.38

Ecz Chájim segélyző egyesület.

A tisztikar: Dr. Guttmann Mihály elnök, Wertheimer Adolf társelnök, Hausbrunner Vilmos titkár és pénztáros, Dr. Csetényi Imre ellenőr. A választmány tagjai: Alapi Béla, Dr. Barna Károly, Dr. Endrei Henrik, Eppler Sándor, Dr. Farkas József, Fleischmann László, Ginzler Hermann, Gubi Ármin, Orova Zsigmond, Szabó Rezső és Dr. Szemere Samu.

Az Ecz Chájim kezelésében 10 kamatozó alapítvány van 5086 P értékben.

Az Ecz Chájim egyesülethez 1937-38. tanévben a következő adományok és tagdíjak érkeztek:

Ákos Géza	2.—	Felkai Tibor	20.—
Alapi Henrik dr.	30.—	Feuer Adolf	3.—
Alapítv. kamatok	135.90	Feuer Lajos	2.—
Angyal Kálmán	10.—	Finaly Ernő	5.—
Barabás József	5.—	Fisch Henrik dr.	10.—
Benedek György	5.—	Fischer Gyula dr.	20.—
Benedek László	5.—	Fried Jenő	10.—
Beregi Menyhért	2.—	Fried Manó dr.	5.—
Beregi Mór	4.—	Friedmann Dávid dr.	32.69
Berényi Andor	5.—	Friedman Dénes dr.	5.—
Berényi Zoltán	20.—	Friedmann Lajos dr.	20.—
Bernstein Béla dr.	5.—	Friedmann S.	4.—
Bisseliches Mózes	10.—	Fuchs Albert	2.—
Bolgár Mózes dr.	10.—	Fuchs Sándor dr.	10.—
Boros István dr.	20.—	Galla Benő dr.	10.—
Borsódi József dr.	10.—	Ginzler Hermann	20.—
Budai Izr. Hitközség	350.—	Goldschmied alapítv. kam.	197.—
Dávid Antal	3.—	Göndör Arnold dr.	10.—
Deutsch Artur dr.	10.—	Grosz Antal	8.—
Deutsch Gábor dr.	3.—	Grün Albert dr.	5.—
Deutsch Márkus	5.—	Gubi Ármin	20.—
Deutsch Samu	10.—	Guttmann Mihály	5.—
Ehrenfeld N.	20.—	Günsberger Dezső	31.—
Eidlitz	2.—	Gyöngyösi Izr. Hitk.	25.—
Elek Pál dr.	10.—	Hatvany Józsefné bárónő	100.—
Engelbert József dr.	10.—	Havas Manó dr.	10.—
Ernst Béla	5.—	Halász Gyula	25.—
Farkas Imre	2.—	Hausbrunner Péter	5.—
Farkas József dr.	100.—	Hausbrunner Vilmos	10.—
Feldmann Sándor dr.	10.—	Hatvani Izr. Hitk.	15.—

Hermann N.	5.—	Pécsi Izr. Hitközség	10.—
Herzog Manó dr.	5.—	Pécsi Pro Palesztina	5.—
Herzog Sándor dr.	20.—	Pécsi Rófé Chólim	5.—
Hevesi Simon dr.	10.—	Pécsi Izr. Nőegylet	5.—
Hevesi S. dr. pályatétele	100.—	Pécsi Talmud Tóra	10.—
Hirsch Márton	7.—	Wallenstein Zoltán dr.	10.—
Hoffer Ármin dr.	10.—	Princz Gyula	100.—
Holz Artur	20.—	Pártos Ferenc	10.—
Hönig Mihály	5.—	Perl Farkas	4.—
Hütter Mór	2.—	Porjesz Pál	2.—
Illés Marcell	10.—	Radnai Bernát	10.—
Jakab Jenő dr.	5.—	Retter Sándor	10.—
Kammer Manó dr.	4.—	Retter Vilmos	5.—
Káldi Tivadar	50.—	Reiner Lajos	5.—
Káldor Ferenc dr.	2.—	Reiter Lipót	10.—
Kecskeméti Ármin dr.	5.—	Rónai Jenő	10.—
Keleti Lajos dr.	10.—	Róth Arnold dr.	20.—
Kertész Bódog	10.—	Rubinstein Mátyás dr.	5.—
Kertész István	10.—	Rusznayák Béla	2.—
Klein Arnold dr.	10.—	Sándor Miksa	10.—
Klein György	10.—	Sudár Ödön	10.—
Klein Mór dr.	10.—	Schner Károly	6.—
Kohlbach Simon	10.—	Schulczer Sándor	5.—
Kohlbach Bertalan dr.	10.—	Schwartz Ármin	3.—
Kollmann József	2.—	Seidler Ferenc	5.—
Láczter Dénes dr.	10.—	Singer Zsigmond	5.—
Landler József	7.—	Silberfeld Jakab dr.	10.—
Landler Péter	3.—	Spieler L.	5.—
Landsmann Dezső dr.	6.—	Sperber Nándor dr.	5.—
László Győző	2.—	Spitz Miklós	5.—
Lichtmann Hugó	10.—	Spitzer Miksa	5.—
Lichtmann Mór dr.	5.—	Strasser Imre jutalomra	10.—
Lunzer Pál	3.—		10.—
Mahler Ede dr.	30.—	Szabó Gyula dr.	20.—
Mosonyi Albert dr.	10.—	Szegedi izr. hitk.	50.—
Nadler Adolf	4.—	Szillasi Ferenc dr.	10.—
Nagykőrösi izr. hitk.	5.—	Timár Izsó	10.—
Nagykőrösi Szentegylet	5.—	Ungerleider Mór	30.—
Nemes Jenő dr.	10.—	Vezérlőbizotts. tdj. s.	200.—
Pesti Izr. Hitk. temp. ad.	460.—	Weeg Mór dr. Marienbad	10.—
Pécsi X. egyházkerület	10.—	Weinberger Mózes dr.	10.—
Pécsi Chevra Kadisa	10.—	Weisz Nándor	2.—
		Weinberger Márton	5.—

A növendékek segélyezése.

A Freund József és neje alapítványi házban lévő internátusunkban az 1937/38. isk. évben is 44 növendék kapott szállást, fűtést, világítást és takarítást és pedig 27 alsó és 17 felső tanfolyambeli. Az internátus nevelő tanára: Dr. Löwinger Sámuel volt.

Reggelin, ebéden, pénteki és ünnepesti vacsorán kívül más segélyben is részesítettük növendékeinket: a hallgatók egyetemi tandíjára segélyt adtunk, a legszegényebbeket tankönyvvel láttuk el; gyógykezelésükről gondoskodtunk, a kirándulások költségeit fedeztük, pálya- és jutalomdíjakat adtunk és kisebb pénzsegélyeket is.

Az »Écz Chájim« kimutatásában szereplő adományokon kívül a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium az idén is 3500 P menza-segélyt adott; a Pesti Chevra Kadisától 2400 P-t, a Magyarországi Izraeliták Orsz. Irodájától 1800 P-t kaptunk. A Pesti izr. hitk. templomaiban felajánlott adományok fejében 460 P-t kaptunk. Természetben még a következők támogatták adományukkal a közös menzát: Albus szappangyár 10 kg. szappan, Baeder szappangyár 25 drb. szappan, Bródy Sándorné egy Ferenc József kabát, Budafoki Zománcgyár 20 P értékű edény, Deutsch-féle kőbányai malátagyár 20 kg. malátakávé, Franck Henrik Fiai r. t. 10 kg. malátakávé, 10 kg. pótkávé, Fiumei kávébehozatali r. t. 5 kg. kakaó, Götzl Lipót vegyészeti gyár 5 kg. Sidol, Dr. György Károlyné két kép, 1 pár cipő, 1 nadrág, Húselosztó r. t. 5 kg. borjúhús, Komlós Zsigmond 1 zsák 5-ös liszt, Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszerművek r. t. 5 kg. Manna kávé, Meisl Gyula r. t. 5 kg. kakaó, 1 kg. tea, Rosenthal Géza, Kisbér 12 kg. dió, 80 tojás, Stühmer Frigyes r. t. 5 kg. kakaó, Schönfeld Gusztávné 20 pengő, Wilhelm N. 45 pengő, Pesti izr. hitközség 3 télikabát, egy öltöny, 6 pár cipő.

A készpénzbevételek és kiadások a következők voltak:

Bevételek.

A Vallás- és Közoktatásügyi Min. menza-segélye	3500.— P
A Pesti Chevra Kadisa segélye — — — — —	2400.— „
A Magyarorsz. Izr. Orsz. Irodájának segélye — —	1800.— „
A tanulók hozzájárulása a menza kiadásokhoz — —	1238.85 „
Az Écz Chájim segélyegylettől — — — — —	3282.62 „
Adomány a menza részére — — — — —	65.— „
Összesen:	12286.47 P

Kiadások.

Reggelire és husvétii ebédre — — — — —	1923.01 P
Az ebédeltetés költségei — — — — —	6183.65 „
Az internátusra — — — — —	100.— „
Pálya- és jutalomdíjra, tandíjra és tankönyvekre —	2028.54 „
Rendkívüli-, lakbérsegély stb. — — — — —	2051.27 „
	<hr/>
Összesen:	12286.47 P

**Az Ecz Chájim Egyesület zárószámadása
az 1936/37. évről.**

Bevétel:

Maradvány 1935—36. iskolai évről — — — —	2254.32 P
Kamatok és tagdíjak — — — — —	586.20 „
Templomi és egyéb adományok — — — — —	1428.89 „
A Budai Izraelita Hitközség segélye — — — — —	300.— „
A Pesti Izr. Hitk. templomaiban felaj. adományok —	310.— „
A Goldschmied-alapítvány kamatai — — — — —	225.— „
	<hr/>
Összesen	5104.41 P

Kiadás:

Tandíjsegélyre (egyetemi) — — — — —	1000.— P
Az internátus fűtés-világításhoz v. hozzájárulás — —	348.87 „
Tankönyvekre — — — — —	375.31 „
Ju'a'om- és pályadíjakra — — — — —	623.50 „
Gyógykezeltetésre és betegsegélyre — — — — —	446.54 „
Lakbér- és egyéb segélyre — — — — —	424.84 „
Maradvány — — — — —	1885.35 „
	<hr/>
Összesen	5104.41 P

Budapest, 1937. július 1-én.

Hausbrunner Vilmos s. k. pénztáros.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk:

Dr. Láczer Dénes s. k.

Dr. Benoschofszky Imre s. k

Dr. Vidor Pál s. k.

TARTALOM

	Oldal
Iskolánk multia	3
Intézetünk az 1937—38. iskolaévben	4
A Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet Vezérlőbizottsága	7
A tanári testület működési köre	8
A felső tanfolyam tanári karának tagjai	8
A tanárok társadalmi és irodai munkássága	10
Tananyag	12
Ifjúsági egyesületek	12
A Rabbiképzőn tartott előadások az 1937—38. tanévben	15
Theológiai előadások az alsó tanfolyamban	16
Pályatételek	16
Birálat	17
Pályatételek 1938—39. iskolai évre	19
A felső tanfolyam hallgatói	19
Az alsó tanfolyam hallgatói	20
Statisztika	22
Könyvtár	25
Éch Chájim segélyező egyesület	27